

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK ŁĄCZNOŚCI

JAWNE

Egz. Nr 1

Rok szkoły 1981/82
Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dr Władysław BRYLIŃSKI

**Temat: ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI OKRĘGU
WOJSKOWEGO W OKRESIE POKOJU I WOJNY**

Konspekt wykładu

235
48929

WARSZAWA

KWIECIEŃ

1981

945370

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK ŁĄCZNOŚCI**

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr 1

Rok szkolny 1981/82
Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dr. Władysław BRYLIŃSKI

**Temat: ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI OKRĘGU
WOJSKOWEGO W OKRESIE POKOJU I WOJNY**

Konspekt wykładu

235

~~XXXXXXXXXX~~ 48929

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK ŁĄCZNOŚCI

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

PODSTAWA Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku art. 86 ust. 2 (Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)
<i>[Signature]</i>

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz. Nr 1

Rok szkolny 1981/82
Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dr Władysław BRYLIŃSKI

**Temat: ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI OKRĘGU
WOJSKOWEGO W OKRESIE POKOJU I WOJNY**

Konspekt wykładu

KONSPEKT

przeprowadzenia wykładu na temat:

"ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI OW W OKRESIE POKOJU I WOJNY"

Cel wykładu: Zapoznać słuchaczy z zadaniami i strukturą organizacyjno - techniczną międzygarnizonowego systemu łączności MON oraz wykorzystaniem dla potrzeb organizacji łączności w okresie pokoju i wojny.

Miejsce: sala wykładowa

Czas: 2 3/4 godziny szkoleniowe /135 / 90'

Pomoce szkoleniowe: schematy, przeźrocza, Lech

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU

- I. Wprowadzenie do wykładu.
- II. Zadania i struktura organizacyjno - techniczna międzygarnizonowego systemu łączności MON.
- III. Organizacja łączności OW w okresie pokoju.
- IV. Organizacja łączności OW w okresie wojny.
- V. Zakończenie.

LITERATURA

1. Skrypt "organizacja łączności OW w okresie pokoju i wojny"
płk dr MACKIEWICZ nr bibl. 0519
2. Myśl Wojskowa /tajna/ 1/74 nr bibl. 016571.

I. Dowództwo i sztab okręgu wojskowego stanowi jedno z głównych ogniw systemu dowodzenia Siłami Zbrojnymi PRL w okresie pokoju i wojny.

W okresie pokoju dowództwo i sztab OW jest podstawowym ogniwem dowodzenia zarówno wojskami operacyjnymi, jak również organami i wojskami przeznaczonymi do działań w ramach obrony terytorium kraju /OTK/. Jest on koordynatorem spraw związanych z przygotowaniem operacyjnym okręgu w zakresie problematyki realizowanej przez resort obrony narodowej, a także partycypuje w zakresie przedsięwzięć należących do kompetencji innych resortów i władz terenowych.

W okresie wojny OW jest podstawowym organem dowodzenia/kierowania/ organami i wojskami lądowymi, działającymi w ramach OTK. Jest odpowiedzialny za organizację i kierowanie lądową obroną obszaru okręgu oraz obroną wojsk przed BMR i skutkami uderzeń innych środków napadu. Może również udzielać pomocy władzom terenowym

..... w zakresie prowadzenia akcji ratowniczej, utrzymania porządku publicznego itp.

Podstawowym warunkiem skutecznego wykonania zadań przez dowództwo i sztab OW zarówno w okresie pokoju jak i w czasie wojny, jest posiadanie odpowiednio zorganizowanego systemu łączności.

Międzygarnizonowy system łączności ^(MSE) OW jest częścią międzygarnizonowego systemu łączności MON.

W okresie pokoju MSE OW zapewnia łączność ze wszystkimi jednostkami i instytucjami wojskowymi, rozmieszczonymi na obszarze okręgu, a także przesyłanie sygnałów alarmowych do jednostek i instytucji wojskowych w ramach okręgowego i garnizonowych ośrodków alarmowania wojsk.

W okresie wojny MSE OW powinien zapewnić łączność z podległymi i podporządkowanymi organami i wojskami lądowymi przeznaczonymi do obrony obszaru okręgu, a także łączność ze związkami i oddziałami wojsk operacyjnych, znajdującymi się w rejonach alarmowych oraz organami i siłami zabezpieczającymi przegrupowanie przez obszar okręgu wojsk operacyjnych własnych i sojuszniczych.

Zapewnienie ciągłości i niezawodności działania łączności wymaga posiadania odpowiednio rozbudowanego MSE OW, powiązanego z innymi podsystemami łączności OW, ~~powiązanego z innymi podsystemami łączności MON~~, a także systemami łączności innych resortów państwowych.

II. Międzygarnizonowy system łączności MON jest jedną z wewnątrzresortowych sieci telekomunikacyjnych. Przeznaczony jest do zapewnienia kierowania całokształtem działalności Sił Zbrojnych PRL w okresie pokoju i wojny w powiązaniu i ścisłej współpracy z polowymi systemami łączności odpowiednich szczebli wojsk operacyjnych. Zapewnia także łączność współdziałania z armiami sojuszniczymi państw - członków Układu Warszawskiego oraz łączność z organami władzy państwowej i administracji terenowej. Ponadto zgodnie z ustaleniami Komitetu Obrony Kraju może realizować we współdziałaniu z innymi systemami /ME, MSW, MK/ określone zadania ogólnopaństwowe.

Podstawowym zadaniem MSE MON jest zapewnienie obiegu wiadomości w zakresie:

- dowodzenia wojskami;
- współdziałania;
- powiadamiania i ostrzegania;
- zabezpieczenia tyłowego

w okresie pokoju i w czasie wojny.

*całej strony
nie*

W zakresie dowodzenia powinien zapewnić obieg wiadomości dla potrzeb kierowania całokształtem działalności wojsk, a szczególnie dla potrzeb:

- kierowania siłami i środkami przeciwdziałającymi działalności rozpoznawczo - dywersyjnej przeciwnika;
- kierowania osiąganiem wyższych stanów gotowości bojowej wojsk;
- kierowania operacyjnym i mobilizacyjnym rozwinięciem sił zbrojnych, wydzieleniem wojsk operacyjnych i włączeniem ich do działań w składzie ZSZ państw członków UW;
- kierowania bezkolizyjnym przegrupowaniem wojsk własnych i sojuszniczych przez obszar kraju do rejonu działań wojennych, w warunkach ewentualnego ogniowego i radioelektronicznego oddziaływania przeciwnika;
- dowodzenia wojskami w celu odparcia uderzeń nieprzyjaciela z powietrza, lądu i morza;
- kierowania całokształtem działań bojowych wojsk i organów przeznaczonych do działań w ramach OTK.

W zakresie współdziałania powinien zapewnić obieg wiadomości dla potrzeb:

- współdziałania między dowództwami OW i RSZ;
- współdziałania pomiędzy wojskami operacyjnymi i wojskami OTK;
- współdziałania organów wojskowych z organami władzy i administracji państwowej;
- współdziałania w ramach ZSZ UW, zwłaszcza ze sztabami i armiami sąsiednich państw sojuszniczych.

W zakresie powiadamiania i ostrzegania powinien zapewnić obieg wiadomości dla potrzeb:

- ostrzegania kraju i sił zbrojnych o zagrożeniu z kosmosu, powietrza, lądu i morza, o skażeniach promieniotwórczych, chemicznych itp;
- alarmowania wojsk w celu osiągania wyższych stanów gotowości bojowej.

W zakresie zabezpieczenia tyłowego powinien zapewnić obieg wiadomości dla potrzeb:

- kierowania materiałowo - technicznym i medycznym zaopatrywaniem i zabezpieczeniem wojsk;
- utrzymania sprzętu w sprawności technicznej.

Ze względów ekonomicznych, w okresie pokoju MSŁ MON rozwi-
nięty jest w ograniczonym zakresie tzn. zabezpiecza on głównie
potrzeby kierowania działalnością wojsk podczas ich pobytu w gar-
nizonach /miejscach stałej dyslokacji/ i w rejonach ćwiczeń.
W okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny następuje
jego rozbudowa zgodnie z planami organizacji wojennego systemu
dowodzenia i łączności.

MSŁ MON składa się z następujących elementów:

1. - węzła łączności MON;
2. - garnizonowych węzłów łączności /GWŁ/;
3. - przewodowej i radioliniowej sieci łączności dalekosię-
żnej;
4. - przewodowej sieci łączności wewnętrznej garnizonów;
5. - sieci i kierunków radiowych;
6. - przestrzennego systemu łączności radiotelefonicznej;
7. - wojskowej poczty polowej.

ad.1/ WŁ MON jest głównym /centralnym/ elementem MSŁ. Jest on
przeznaczony do zapewnienia Sztabowi Generalnemu WP i insty-
tucjom centralnym MON dalekosiężnej łączności ze Sztabem ZSZ
państw UW, Sztabami Generalnymi armii państw sojusznich,
dowództwami i sztabami OW i RSZ oraz dowództwami i sztabami
ZT i określonych oddziałów /instytucji wojskowych/ central-
nego podporządkowania, a także łączności wewnętrznej wszyst-
kim jednostkom i instytucjom wojskowym - stacjonującym na
terenie stołecznego garnizonu.

ad.2/ GWŁ przeznaczone jest do zapewnienia łączności sztabom,
instytucjom i jednostkom wojskowym rozmieszczonym w danym
garnizonie lub wykonującym określone zadania poza garnizonem.
GWŁ są samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi, posiadającymi
etatowe wyposażenie w środki i urządzenia łączności.

Odpowiednio do ilości i rodzajów sztabów, instytucji
i jednostek wojskowych, a także charakteru wykonywanych przez
nich zadań występuje 5 kategorii GWŁ.

GWŁ I kategorii urządzone są w miejscowościach będących
siedzibami dowództw i sztabów okręgów wojskowych, rodzajów
sił zbrojnych /WL, WOPK, MW/ i korpusów OPK.

GWŁ sztabu OW/RSZ i korpusów OPK/ jest przeznaczony do
zapewnienia dowództwu i sztabowi okręgu dalekosiężnej łącz-
ności ze Sztabem Generalnym WP, dowództwami i sztabami innych
OW i RSZ, korpusom OPK oraz podległymi związkami, oddziałami,

pododdziałami i instytucjami wojskowymi stacjonującymi na obszarze okręgu, a także łączności wewnętrznej wszystkim jednostkom i instytucjom wojskowym rozmieszczonym w garnizonie /w miejscu stacjonowania dowództwa i sztabu OW.

GWŁ II kategorii urządzone są w miejscowościach, w których stacjonują dowództwa i sztaby podstawowych związków taktycznych /dywizji BROT/, ważniejsze /wyższych kategorii/WSZW i połączone SD KOPK.

GWŁ ZT /WSZW i połączone SD KOPK/ jest przeznaczony do zapewnienia dowództwu i sztabowi dalekosiężnej łączności ze Sztabem Generalnym WP, dowództwem i sztabem właściwego OW, sąsiednimi ZT oraz podległymi oddziałami i pododdziałami, a także łączności wewnętrznej wszystkim jednostkom i instytucjom wojskowym stacjonującym w danym garnizonie /w miejscu stacjonowania sztabu ZT/.

GWŁ III kategorii urządzone są w miejscowościach, w których stacjonuje kilka oddziałów, brygada, WSZW niższej kategorii lub pułki lotnictwa.

GWŁ IV kategorii urządzone są w miejscowościach, w których stacjonuje jeden oddział lub kilka samodzielnych pododdziałów.

GWŁ V kategorii urządzone są w miejscowościach, w których stacjonują Wojskowe Komendy Uzupełnień /WKU/ lub składnice, magazyny wojskowe itp.

GWŁ III, IV i V kategorii są przeznaczone do zapewnienia dalekosiężnej łączności z przełożonym i jednostkami podległymi oraz łączności wewnętrznej wszystkim jednostkom i instytucjom stacjonującym w danym garnizonie.

GWŁ wszystkich kategorii są stosownie do potrzeb, sprzężone z siecią telekomunikacyjną użytku publicznego, administrowaną przez resort łączności oraz z sieciami łączności resortów MSW i MK. Funkcyjni WŁ wyższej kategorii są odpowiedzialni za poprawne funkcjonowanie i dyscyplinę pracy WŁ niższej kategorii.

Wymienione WŁ obsługiwane są przez etatowych pracowników /wojskowych i cywilnych/ posiadających odpowiednie kwalifikacje.

UWAGA METODYCZNA

Wyposażenie GWŁ poszczególnych kategorii zawarte jest w skrypcie płka MACKIEWICZA (0519) - należy podczas nauki własnej przepisać do własnych notatników.

Znajdujące się w składzie WŁ MON i GWŁ radiotelefony K-1 i łącza /kanały/ telefoniczne stacji radioliniowych podłączone są do centrali telefonicznej /międzymiastowej/. Natomiast łącza /kanały/ telegraficzne stacji radioliniowej podłącza się do łącznicy telegraficznej /jawnej/. Takie połączenia umożliwiają abonamentom /jednostkom wojskowym/ znajdującym się poza garnizonem /np. w czasie ćwiczeń, podczas wykonywania prac na rzecz gospodarki narodowej, przebywania wojsk w rejonach alarmowych itp/, uzyskiwanie połączeń w MSŁ MON /OW/.

ad.3/ Przewodowa i radioliniowa sieć łączności dalekosiężnej składa się z łączy i traktów telefonii nośnej dzierżawionych w resorcie łączności. Są one doprowadzone do GWŁ z uodpornionych stacji wzmacniakowych za pomocą kabli łącznikowych. Do budowy kabli łącznikowych wykorzystuje się kable stosowane w budownictwie stacjonarnym typu TKD.

Pojedyncze łącza pracujące w paśmie akustycznym 300 - 3400Hz MON dzierżawi w resorcie łączności na kierunkach, na których wykorzystuje się nieznaczne ilości łączy /poniżej 12-tu/.

Na podstawowych kierunkach łączności /Sztab Gen - OW,RSZ/, na których wymagana jest znaczna ilość łączy, resort łączności wydziela nie pojedyncze łącza lecz szeroki kanał teletransmisyjny w paśmie 6-108 KHz /jeden kierunek transmisji 6-54 KHz i drugi 54-108KHz/, zwielokrotnione za pomocą końcowych urządzeń telefonii nośnej 12-krotnej zainstalowanych na GWŁ. Umożliwia to dokonywanie niezbędnych zmian w systemie łączności bez udziału personelu technicznego resortu łączności.

Łącza telegraficzne są częściowo dzierżawione w resorcie łączności/około 20- 25% łączy telegraficznych wykorzystywanych przez MON/ oraz tworzone na łączach telefonicznych, po ich zwielokrotnieniu za pomocą urządzeń telegrafii wielokrotnej 3,6 lub 12-krotnej i telegrafii nadrozmównej znajdujących się na GWŁ. Za pomocą telegrafii nadrozmównej uzyskujemy 1 lub 2 łącza telegraficzne przy jednoczesnym zachowaniu łącza telefonicznego w zawężonym paśmie akustycznym 300 - 2700 Hz.

Na wyższych szczeblach dowodzenia do uzyskiwania łączy telegraficznych stosuje się urządzenia telegrafii wielokrotnej typu UTg-W-3/6¹² /"LEDA"/, na niższych szczeblach dowodzenia - telegrafią nadtonalną /nadrozmówną/ TgF-24/2.

Doprowadzenie traktów i łączy do GWŁ jest następujące:

- trakty telefonii nośnej są doprowadzone do urządzeń dwutorowo za pomocą symetryzowanych torów /specjalnie przygotowane czwórki/;
- łącza telefoniczne przeznaczone do łączności jawnej są doprowadzone przez pomiarownię i przełączalnie do centrali międzymiastowej jednotorowo /przy wykorzystaniu w kablu łącznikowym jednego toru macierzystego lub pochodnego/;
- łącza telefoniczne przeznaczone do łączności utajnionej oraz wtórnie zwielokrotnione za pomocą urządzeń telegrafii wielokrotnej lub transmisji danych cyfrowych są doprowadzone dwutorowo;
- łącza telegraficzne przeznaczone do utajniania są doprowadzone do stacji wzmacniakowych dwutorowo;
- łącza telegraficzne przeznaczone do łączności jawnej mogą być doprowadzone jedno lub dwutorowo w zależności od typu centrali telegraficznej zainstalowanej w GWŁ.

Łączność radioliniowa w MSŁ jest wykorzystywana w ograniczonym zakresie i tylko okresowo. Zamontowane na WŁ MON i GWŁ I i II kategorii stacje radioliniowe przeznaczone są do zapewnienia łączności w okresie wyjścia określonych organów dowodzenia i wojsk poza garnizon. Współpracują one z polowymi stacjami radioliniowymi rozwiniętymi w rejonach rozmieszczenia sztabów i wojsk.

Łączy stacji radioliniowych są podłączone odpowiednio do centrali telefonicznej i telegraficznej /jawnej lub utajnionej/ GWŁ. Umożliwia to sztabom i wojskom znajdującym się poza garnizonem uzyskiwanie połączeń w całym MSŁ MON.

ad.4/ Przewodowa sieć łączności wewnętrznej garnizonu służy do doprowadzenia łączności od GWŁ do abonentów danego garnizonu. Sieć ta z reguły jest tworzona za pomocą podziemnych kabli typu TKM będących własnością wojska. Część abonentów może mieć połączenie na łącach abonenckich dzierżawionych z resortu łączności. Jest ona podstawowym środkiem łączności w MSŁ MON /OW,RSZ/.

ad.5/ Sieci i kierunki radiowe stanowią rezerwowy środek łączności w MSŁ MON. Głównym ich zadaniem jest zapewnienie łączności w podstawowych relacjach w wypadku powstania przerw w sieci łączności przewodowej. Organizuje się je głównie za pomocą środków radiowych KF wchodzących w skład WŁ MON i GWŁ/R-118 BMZ - R,140./.

ad.6/ Przestrzenny system łączności radiotelefonicznej jest przeznaczony do zapewnienia łączności telefonicznej upoważnionym abonentom /dowódcom, oficerom sztabu/ będącym w ruchu. Mogą oni włączać się za pomocą radiotelefonów zainstalowanych w pojazdach do będących w ich zasięgu radiotelefonów GWŁ /bazowych/ i poprzez MSŁ uzyskiwać połączenie z dowolnym abonentem sieci łączności przewodowej MON/OW/ i innych resortów.

ad.7/ Wojskowa poczta polowa jest przeznaczona do zapewnienia obiegu korespondencji pisemnej jawnej i tajnej oraz do dostarczania prasy we współdziałaniu z systemami pocztowymi resortów spraw wewnętrznych /MSW/ i łączności /MŁ/.

Podstawowymi elementami wojskowej poczty polowej są garnizonowe węzły i stacje pocztowe, świadczące usługi na rzecz wszystkich jednostek i instytucji wojskowych danego garnizonu, a także bliższych garnizonów, w których nie ma etatowych stacji pocztowych.

W międzygarnizonowym systemie łączności MON zapewnia się:

- a/ dalekosiężną łączność telefoniczną - utajnioną włącznie do WŁ II kategorii i jawną do wszystkich GWŁ.
- b/ dalekosiężną łączność telegraficzną - utajnioną włącznie do WŁ II kategorii i jawną - włącznie do WŁ IV kategorii.
- c/ transmisję danych cyfrowych utajnioną - w relacji WŁ MON - WŁ I i II kategorii /dla potrzeb wojskowych ośrodków obliczeniowych/.
- d/ łączność szyfrową - włącznie do WŁ II kategorii i kodową - włącznie do III i IV kategorii.
- e/ obieg przesyłek pocztowych tajnych i jawnych.
- f/ alarmowanie wojsk i żołnierzy zawodowych.
- g/ łączność wewnętrzną garnizonu.

Ponadto w określonych ogniwach może być wykorzystywana łączność telekopiowa.

III. Dowodzenie wojskami OW w okresie pokoju jest realizowane za pośrednictwem MSŁ OW. Organizacja tego systemu jest dostosowana do potrzeb okresu pokojowego z możliwością, w stosunkowo krótkim czasie przystosowania go do potrzeb okresu wojennego.

Podstawowym zadaniem MSŁ OW w okresie pokoju jest zapewnienie poszczególnym dowództwom i sztabom oraz instytucjom wojskowym:

- wymiany wiadomości z przełożonym i podległymi dowódcami i sztabami, instytucjami wojskowymi;
  - porozumiewania się dowódców i sztabów różnych jednostek i instytucji wojskowych między sobą;
  - porozumiewania się dowódców i sztabów jednostek/instytucji wojskowych/ z terenowymi organami i instytucjami administracji państwowej i gospodarki narodowej;
  - alarmowania wojsk i kadry OW w celu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;
  - kierowania osiągnięciem wyższych stanów gotowości bojowej jednostek i instytucji wojskowych rozmieszczonych na terenie OW.
- W celu właściwej realizacji powyższych zadań MSŁ OW posiada:
- odpowiednią sieć łączności dalekosiężnej, łączącą poszczególne GWŁ rozmieszczone na obszarze OW;
  - odpowiednio rozbudowaną sieć łączności wewnętrznej garnizonu;
  - odpowiednie połączenia z systemami i sieciami łączności innych resortów, zapewniające uzyskanie połączeń z abonentami sieci łączności tych resortów.

Podstawowymi elementami MSŁ OW są GWŁ. Każdy z tych węzłów obsługuje wszystkie jednostki oraz instytucje wojskowe, znajdujące się w danym garnizonie.

GWŁ posiadają połączenia z centralami telefonicznymi innych resortów, rozmieszczonymi na terenie garnizonu, a mianowicie:

- centralą miejską resortu łączności;
- centralą MM telefoniczną i telegraficzną resortu łączności;
- centralą telefoniczną PKP;
- centralą telefoniczną i telegraficzną Komendy MO. (MSW)

Sprzężenie MSŁ OW z sieciami łączności innych resortów umożliwia uzyskiwanie połączeń określonych w wypadku awarii określonych ogniw łączności OW. Ponadto u kierowniczych osób funkcyjnych /dowódcy OW, dowódcy ZT, szef WSzW/ są zainstalowane aparaty telefoniczne dalekosiężnej utajnionej łączności rządowej /tzw. WCz/, eksploatowanej przez MSW, za pośrednictwem której zapewnia się połączenia z kierowniczymi osobami władzy partyjno - politycznej, administracji państwowej, Sił Zbrojnych i bezpieczeństwa publicznego w relacjach:

- Warszawa - miasta wojewódzkie;
- pomiędzy miastami wojewódzkimi.

Podstawowym rodzajem łączności OW w okresie pokoju jest łączność przewodowa, która dzieli się na łączność dalekosiężną i łączność wewnętrzną garnizonu.

Łączność przewodowa dalekosiężna oparta jest na łączach wydzielonych z sieci telekomunikacyjnej użytku publicznego, administrowaną przez resort łączności. Ponadto mogą być wykorzystywane dalekosiężne linie kablowe MON, a także łącza zestawione na kierunkach radioliniowych i za pomocą radiotelefonów. Ilość kanałów /łączy/ łączności w poszczególnych relacjach jest różna, w zależności od aktualnych potrzeb i technicznych możliwości:

(skłamał) a/ Łączność przewodowa pomiędzy GWŁ OW i WŁ MON jest zorganizowana na dwóch zestrojach urządzeń telefonii nośnej TN-12/2 zapewniających łączność 24 łączy telefonicznych.

Poszczególne trakty telefonii nośnej, wydzielane przez resort łączności przebiegają w oddzielnych liniach kablowych przestrzennie od siebie oddalonych. Ponadto jeden z traktów przebiega przez zapasowy WŁ OW.

Łącza telegraficzne uzyskuje się z telefonicznych za pomocą urządzeń telegrafii wielokrotnej "LEDA" /UTG-3/6/12/.

Są one wykorzystywane jako utajnione i jawne oraz do alarmowania wojsk. W jawnych można przekazywać telegramy jawne, szyfrogramy i kodogramy.

Dla potrzeb ośrodków przetwarzania informacji/OPI/ organizuje się specjalne łącza - transmisji danych cyfrowych, uzyskiwanych w wyniku podłączenia do łącza telefonicznego urządzenia "KACZENIEC" /UTD-1200/, które zapewnia znacznie wyższą szybkość przekazu danych i wierność w porównaniu z możliwościami łączności telegraficznej.

Obecnie wdraża się także łączność telekopiową, umożliwiającą przekazywanie szkiców, wykresów, rysunków itp.

Łącza telefoniczne i telegraficzne przeznaczone do pracy w ramach teletechnicznego alarmowania /TESA/ posiadają specjalne wyposażenie umożliwiające łączenie się w trybie natychmiastowym z dyżurnymi służbami operacyjnymi bez udziału obsłóg węzłów łączności.

b/ Łączność przewodowa pomiędzy GWŁ OW z podległymi GWŁ.

Z GWŁ OW jest zorganizowana bezpośrednio łączność przewodowa do GWŁ II i III kategorii. Ponadto w ostatnim okresie zorganizowano także bezpośrednią łączność do GWŁ V kategorii, obsługujących WSZW w miastach - siedzibach nowopowstałych województw, u których z uwagi na brak jednostek wojskowych nie było dotychczas GWŁ.

Łączność przewodowa z GWŁ OW do GWŁ IV kategorii

i pozostałych GWŁ V kategorii, jest utrzymywana odpowiednio poprzez GWŁ II lub III kategorii.

Łączność przewodowa telefoniczna w relacji GWŁ OW - GWŁ II kategorii jest utrzymywana na kilku łączach telefonicznych /z ważniejszymi garnizonami np. KRAKÓW - na trasie telefonii nośnej - dzierżawionej w resorcie łączności/. Ilość łączy jest różna i zależy od występującego obciążenia na tych łączach.

Przyjmuje się, że łącze jest efektywnie obciążone o ile w ciągu 1 godziny jest w nim realizowane 6-8 rozmów trwających po 6 minut w godzinach największego ruchu tj. w godzinach pracy.

Przykładowo może być następująca ilość łączy:

- 1 łącze telefoniczne utajnione;
- 2-3 łącza telefoniczne jawne /przy czym jedno z nich jest wykorzystywane do "TESA";
- 1 łącze telefoniczne do łączności telefonicznej /po zwielokrotnieniu/;
- 1 łącze TDC.

Łącza telefoniczne przeznaczone do TD może być zestawione na stałe lub można je uzyskiwać doraźnie /po zamówieniu na centrali telefonicznej/.

Łączność przewodowa telegraficzna jest zorganizowana za pomocą urządzeń telegrafii wielokrotnej UTg-W-3/6/12 /LEDA/ przez zwielokrotnienie łącza telefonicznego. Wykorzystuje się 6 łączy telegraficznych z których jedno jest utajnione, jedno wykorzystywane dla "TESA" a pozostałe jawne. Łącza telegraficzne mogą być także zestawione pomiędzy poszczególnymi GWŁ II kategorii.

Łączność przewodowa pomiędzy GWŁ OW a GWŁ III kategorii jest utrzymywana na jednym jawnym łączu telefonicznym. Powyższe łącza jednocześnie wykorzystywane do alarmowania wojsk, a ponadto może być równocześnie utrzymywana łączność telegraficzna jawna, w oparciu o aparaturę telegrafii nadrozmównej /nadtonalnej/ TgF-24/2.

Łączność przewodowa pomiędzy GWŁ II kategorii i GWŁ III kategorii z reguły utrzymywana na 1 łączu telefonicznym i na 1 łączu telegraficznym, które uzyskuje się dzięki zwielokrotnieniu aparaturą telegrafii nadrozmównej TgF-24/2 łącza telefonicznego.

Służą one przede wszystkim do zapewnienia dowodzenia i alarmowania przez dowództwo i sztab ZT /GWŁ II kategorii/ podległych oddziałów i pododdziałów rozmieszczonych w garnizonie

w którym znajduje się GWŁ II kategorii.

Łączność przewodowa pomiędzy GWŁ OW, a GWŁ V kategorii które obsługują WSzW znajdujących się w miastach gdzie nie ma jednostek wojskowych, jest zapewniona na 1 łączu telefonicznym jawnym, na którym jest również realizowane alarmowanie WSzW.

GWŁ IV i V kategorii /które nie obsługują WSzW/ posiadają bezpośrednie połączenia odpowiednio z GWŁ II i III kategorii. W relacjach tych utrzymywana jest łączność telefoniczna i telegraficzna jawna /tylko do GWŁ IV kategorii/.

W określonych przypadkach łączność przewodowa może być także zorganizowana z GWŁ IV do GWŁ V kategorii. W relacji tej utrzymywana jest łączność telefoniczna jawna. Bezpośrednia łączność telefoniczna jawna może być także zapewniona z GWŁ V kategorii /WSzW/ do WКУ zlokalizowanych w miastach, w których nie ma jednostek wojskowych.

Łączność przewodowa na kierunkach do GWŁ IV kategorii jest utrzymywana na łączach telefonicznych dzierżawionych w resorcie łączności i z reguły w następujący sposób:

- zawężone pasmo akustyczne do łączności telefonicznej jawnej;
- łączność telegraficzna w paśmie nadrozmównym przy wykorzystaniu urządzeń telegrafii nadrozmównej TgF-24/2.

Alarmowanie jednostek /GWŁ IV kategorii/ realizuje się za pomocą urządzeń TESA /telefonicznych i telegraficznych/.

W systemie łączności przewodowej OW ważną rolę spełnia łączność szyfrowa i kodowa. Utrzymuje się ją za pomocą łączności telegraficznej wykorzystując urządzenie szyfrujące, kodujące i dokumenty kodowe.

Łączność przewodową wewnętrzną garnizonu utrzymuje się głównie na podziemnych liniach kablowych, będących własnością wojska. Mogą być także wykorzystane łącza wydzielone z lokalnych sieci resortu łączności. W ramach łączności wewnętrznej każdego garnizonu zapewnia się łączność telefoniczną ze wszystkimi sztabami, instytucjami, szkołami, składami, przedsiębiorstwami wojskowymi, komendami garnizonów, pododdziałami porządkowo-ochronnymi i służby garnizonowej, terytorialnymi sztabami wojskowymi itp. oraz abonentów w mieszkaniach służbowych rozmieszczonych w danym garnizonie.

(skrom 3) Łączność radiowa OW w okresie pokoju posiada ograniczone zastosowanie. Wykorzystuje się ją przede wszystkim w wypadku zaistnienia przerw w łączności przewodowej oraz do przekazywania sygnałów powiadamiania o ewentualnym zagrożeniu z kosmosu, powietrza, morza i lądu, o skażeniach promieniotwórczych i chemicznych, a także do alarmowania wojsk.

Do organizacji łączności radiowej wykorzystuje się przede wszystkim środki radiowe ze składu GWŁ. Za pomocą tych środków może być utrzymywana łączność telefoniczna, telegraficzna, dalekopisowa - jawna i utajniona oraz w zależności od relacji i potrzeb - łączność szyfrowa i kodowa.

Łączność radiową utrzymuje się w sieciach i kierunkach radiowych zorganizowanych przez Sztab Generalny WP i sztab OW.

W okresie pokoju szerokie zastosowanie mają środki WPP. Zorganizowany jest odpowiedni system wojskowej poczty polowej OW, w którym podstawową rolę spełnia garnizonowy węzeł pocztowy, znajdujący się w składzie GWŁ OW oraz garnizonowe stacje pocztowe, znajdujące się w składzie GWŁ II i III kategorii.

Przesyłanie poczty tajnej i jawnej oraz prasy na obszarze OW zapewnia się za pośrednictwem wojskowych organów pocztowych /garnizonowych węzłów i stacji pocztowych/ we współdziałaniu z systemami pocztowymi MSW i MŁ.

zobacz 5

IV. Kierowanie całokształtem działalności podległych organów i wojsk przez dowództwo i sztab OW w okresie wojny, realizowane będzie przede wszystkim ze SD nr 1, obejmującego dotychczasowe miejsce pracy /DMP/ dowództwa i sztabu okręgu i zapasowe miejsce pracy /ZMP/.

Łączność dla potrzeb SD-1 OW zapewni się siłami i środkami GWŁ OW.

(skrom 4) W celu zapewnienia wymaganej ciągłości dowodzenia, dla potrzeb dowództwa i sztabu OW organizuje się również SD-2, które rozmieszczone są w znacznej odległości od SD-1.

Jest ono przeznaczone do przejęcia dowodzenia podległymi organami i wojskami w wypadku obozwładnienia SD-1. SD-2 jest stacjonarnym punktem dowodzenia, przygotowanym w okresie pokoju do wykonania zadań w czasie wojny. Na SD-2 jest rozwinięty wydzielony WŁ typu stacjonarnego, który zapewnia łączność ze Sztabem Generalnym WP i podległymi organami i wojskami.

W celu kierowania działaniami w określonych rejonach OW, mogą być wydzielane ze sztabu okręgu tzw. ruchome grupy operacyjne /RGO/. Łączność dla potrzeb tych grup zapewnić się będzie przede wszystkim za pomocą polowych środków łączności wydzielonych z batalionu łączności OW.

W POW dla kierowania obroną wybrzeża morskiego może być także organizowane WSD lub PSD. Z reguły będzie się ono rozmieszczać w pobliżu określonego garnizonu, co ułatwia wykorzystanie MSŁ OW i MW.

Łączność na poszczególnych punktach dowodzenia OW zapewnia się siłami i środkami batalionu łączności okręgu.

Batalion łączności OW składa się:

- stacjonarnego WŁ - przeznaczonego do zapewnienia łączności na SD-1 OW;
- wydzielonego WŁ - przeznaczonego do zapewnienia łączności na SD-2 OW;
- WWP - przeznaczonego do zapewnienia obiegu przesyłek pocztowych tajnych i jawnych z przełożonym, sąsiadami i podległymi;
- kompanii dowodzenia i liniowej - przeznaczonej do zapewnienia łączności dla potrzeb RGO/w POW - również dla potrzeb WSD lub PSD.

W okresie operacyjnego rozwinięcia wojsk, z dowództwa i sztabu OW wydziela się dowództwo i sztab armii, które w tym okresie rozmieszczają się na WSD lub SD armii.

Łączność dla potrzeb wydzielonego dowództwa i sztabu armii, a także dla potrzeb podległych armii związków i oddziałów zapewnia się ~~ograniczonymi~~ organicznymi oddziałami i pododdziałami łączności armii, ZT i oddziałów. Ponadto w szerokim zakresie będzie wykorzystywany MSŁ MON/OW/ oraz określone łącza wydzielone z sieci telekomunikacyjnej państwa.

Potrzeba i konieczność osłony wojsk armii oraz zapewnienie współdziałania OPK i OPL armii - powoduje iż na SD KOPK może być skierowana grupa operacyjna armii - dlatego konieczne jest sprzężenie systemu łączności KOPK i OW z systemem łączności armii.

Powinna być również zapewniona łączność współdziałania SD KOPK i prplot, paplot armii i dywizji, które będą użyte do osłony wojsk i obiektów.

OW powinien również ściśle współdziałać z WKO, które

mogą organizować dwa stanowiska kierowania /SK-1,SK-2/.

Łączność dla potrzeb WKO - organizowana jest siłami i środkami resortów łączności i MSW oraz pododdziałów WOW/na SK-2/.

Ponieważ na SD OW mogą znajdować się przedstawiciele KOK, należy w takim przypadku zapewnić bezpośrednią łączność z nimi do SK-1 i SK-2 centralnych władz politycznych i administracji państwowej.

Łączność dla potrzeb OW w okresie wojny zabezpiecza się przede wszystkim w oparciu o międzygarnizonowy system łączności OW. Podstawowym rodzajem łączności będzie nadal łączność przewodowa - przy czym system łączności okresu pokojowego musi być uzupełniony dodatkowymi łączami z sieci telekumunikacyjnej użytku publicznego.

Wydzielenie tych łączów może być realizowane trzema sposobami:

- w trybie alarmowym - wówczas resort łączności zobowiązany jest zestawić je w ciągu 8 godzin;
- na upoważnienie - zestawiane są łącza lokalne oparte o sieci wewnątrzstrefowe /do 30 km/. W łączach tych utrzymywana jest łączność przede wszystkim pomiędzy garnizone~~m~~ a rejonem alarmowym /tłumiennosc łącza 0,85Np/. Tutaj trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że nie wszystkie łącza spełniają warunki dopuszczalnej tłumienności;
- w kolejności zgłoszeń - łącza takie są przekazywane do eksploatacji dla potrzeb wojsk w drugiej kolejności po zestawieniu łączów w trybie alarmowym.

Zapewniają one łączność OW m.in.:

- stanowiskiem kierowania centralnych i terenowych władz partyjno - administracyjnych;
- ze stanowiskiem dowodzenia Sztabu Generalnego WP.

W zależności od natężenia narastania konfliktu zbrojnego wydzielona z OW armia może w tym okresie rozwinąć wszystkie ZSD, SD, ZSD lub tylko niektóre punkty dowodzenia.

W zależności od ilości i rodzajów punktów dowodzenia rozwijanych przez armię, ilość łączów wydzielonych przez resort łączności dla potrzeb OW - armia będzie różna.

Po wyjściu armii z obszaru kraju/OW/ na terytorium sojuszniczego państwa, łączność przewodowa armii z OW może być zapewniona w oparciu o łącza międzynarodowe.

W sprzężeniu z łącznością przewodową będzie wykorzystywana łączność radioliniowa OW. Do jej organizacji wykorzystywane są stacje radioliniowe zamontowane na GWŁ, kompanii dowodzenia batalionu łączności OW oraz oddziałów /pododdziałów/ łączności armii i związków taktycznych. Stacje radioliniowe R-404 pracujące na WŁ SD-1 i SD-2 OW mogą być wykorzystane do organizacji łączności w relacjach:

- SD-1 do SD-2 OW;
- SD-1 OW do WSD/SD/ armii wydzielonej z OW;
- SD-1 /SD-2/ OW - RGO OW.

Stacje radioliniowe R-405Z zainstalowane na GWŁ II kategorii są wykorzystywane do organizacji łączności:

- garnizon - rejon alarmowy ZT;
- sztab OW - podległe sztabom OW związku i oddziały wykonujące zadanie bojowe na obszarze okręgu.

Łączność radiowa OW w okresie wojny będzie spełniać pomocniczą rolę i może być wykorzystywana tylko w przypadku utraty łączności przewodowo - radioliniowej. W okresie zagrożenia, a także w pocztowym okresie wojny, zakres pracy środków radioliniowych KF nie powinien ulegać zasadniczym zmianom w stosunku do okresu pokojowego.

Łączność radiową OW na okres zagrożenia i wojny organizuje się w następujący sposób:

- a/ z przełożonym;
- b/ z podwładnym.

Łączność pocztowa zapewnia przyjmowanie, przesyłanie i doręczanie przesyłek o charakterze tajnym i jawnym oraz prasy sztabowi OW sztabom podległych związków i oddziałów oraz ich stanowi sobowemu.

Poczta tajna i jawna do związków i oddziałów przebywających w rejonach alarmowych przesyłana jest poprzez garnizonowe stacje pocztowe lub placówki pocztowe MSW i MŁ, w których jednostki są rejestrowane /na wydłużonych marszrutach/. Po przejściu do nakazanych rejonów ześrodkowania - jednostki te wyrejestrowują się i wprowadza się nowy sposób adresowania oparty na podawaniu w adresie numerów poczty polowej.

Przedstawiłem zasadnicze problemy organizacji łączności OW w okresie pokoju i wojny. W szerszym zakresie zostaną one przedyskutowane na seminarium.

OPRACOWAŁ

ppłk dr Władysław BRYLIŃSKI

Wykonano w 4 egz.

Egz.n r - 1 - 4 - ~~KTW~~Łączn. Bibl. Nauk. 025 jmk

Wyk. ppłk W. BRYLIŃSKI

Druk. EB. dn. 2.04.81 r.

Nr ks. masz. PF 25/KTWŁączn.

*Załącznik do seminarium
z Egz. telekom. państwa i OW
w BN nr PF 9406. Każdy powinien
się postarać o zgodzić z ppłk. Brylińskim*

Wszystkie dokumenty w tym zakresie, które zostały
złożone do Komisji, zostały przekazane do
Kancelarii Głównego Archiwum.

Wszystkie dokumenty w tym zakresie, które zostały
złożone do Komisji, zostały przekazane do
Kancelarii Głównego Archiwum.

